

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/5/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Abdusatorov Sh., Babaraximov T. Aholi xo'jalik mashg'ulotlarining taomlardagi o'rni (Farg'ona vodiysi misolida).....	4
Zamonov A. Shayboniy Abdullaxon ibn Iskandarxon va uning nasabnomasi	8
Yo'ldashev S. Temuriylar davrida soliq islohotlari	12
Luhmonov Sh. 1920-1924-yillarda moliyaviy islohotlar mexanizmi: Rossiya va Turkiston hamkorlik xususiyatlari.....	15
Nasrilloev K. Ashtarxoniy hukmdorlarning ilmiy-ijodiy faoliyati	18
Radjabova N. BXRda musiqa ta'limi va qo'shiqchilik san'ati	22
Raxmankulova M. Kitobat san'ati ustalari haqidagi manbalar xususida.....	25
Rahmonqulova Z. Xorijiy sayohatnomalar O'rta Osiyo xonliklari va Usmoniylar davlati o'rtasidagi diplomatik munosabatlar tarixiga oid manba sifatida	29
To'xtasinov D. Uchtepa-2 yodgorligi tosh qurilmalari borasida ayrim mulohazalar	32
Hamrayev M. Buxoroning bosib olinishi yoxud "Kichik Qiyomat".....	36
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdiraxmanov A., O. Ro'ziboyeva. Bo'lajak matematiklarning mutaxassislik malakalarini shakllantirish	40
Abdullayeva A. Improving educational services on the basis of managing the development of communicative competence in students	43
Abdurazzoqov I., Eshboyev U., Xudoyberdiyev N. Informatika va axborot texnologiyalari fanini "bulutli texnologiyalar" orqali o'qitishning ahamiyati (xorijiy davlatlar misolida)	45
Azimov Y. Fizika o'qitish jarayonida muammoli ta'lim metodi orqali o'quvchilarda kreativ fikrlashni rivojlantirish metodikasi	49
Akramov G'. Falsafa va marginalizatsiya: falsafiy g'oyalarning marginalizatsiyani tushunishga qo'shgan hissasi	52
Alimov M. O'quvchilarni o'qitish jarayonida mediata'limga asoslangan elektron darsliklardan foydalanish.....	55
Alimova D. How to develop productive skills with the help of critical thinking activities of b1 level learners.....	58
Artikova M. Implementing content and language integrated learning in teaching science to secondary school students	61
Astanov A. Hokim yordamchilarining davlat fuqarolik xizmati samaradorligini oshirishdagi o'rni	64
Astanova M. "Materialshunoslik va konstruktiv materiallar texnologiyasi" fanini o'qitishni takomillashtirish	67
Atamuradov X. O'quvchilarda "tarbiya" fanini o'qitish orqali huquqiy savodxonlikni rivojlantirish ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	70
Ахмаджанов О. Особенности электронного обмена информацией в информированном обществе	73
Babajanova F. Talabalarning ilmiy-ijodiy qobiliyatlarini namoyon bo'lishi muammosini o'rganilishi	76
Boymirzayeva M. Blended Learning in english classes	79
Buranova Sh. Talabalarning texnik kompetentligining psixologik shart-sharoitlari	82
Вахобова М. Вклад университетов в формировании фундаментальных основ третьего Ренессанса.....	85
Ga'biyeva M. Yoshlarni zamonaviy bilim va ko'nikmalarga o'rgatishda professional ta'lim tizimining o'rni.....	88
Ganieva M. Взаимодействие ВУЗов с работодателями: обеспечение связи науки и практики.....	91
Gafurova D. Maktabgacha yoshdagi bolalarning tadqiqotchilik qobiliyatlarini shakllantirishda STEAM texnologiyasining ahamiyati ..	94
Gilyazetdinov E. The technology of intercultural learning of the organization of socio-political discourse based on an integrated approach.....	97
Djalolova S. Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy karyerani loyihalashtirish ko'nikmasini rivojlantirish kompetensiyasi	100
Elmuratova A. Sportchilarda psixologik himoyalashga tayyorgarlik mexanizmlari va usullari	103
Jalilova X. Technology of using internet educational resources in formation of socio-cultural competence of students in english classes	106
Zaripova D., Qudratullayeva R. Shaxsda salomatlik va kasallik haqidagi ijtimoiy tasavvurlarning shakllanish omillari	109
Ziyodullayeva E'. Intellektual rivojlanishida kamchiligi bo'lgan bolalarda nutqning tovush talaffuzini rivojlantirish	112
Ибадуллаева М. Развитие навыков самостоятельного обучения у учителей английского языка	115
Isaeva G. Hoja Ahmad Yassaviyning barkamol inson haqidagi g'oyalari tahlili	117
Iskandarova R. Talabalarga ingliz tilidan o'zbek tiliga sinxron tarjima qilishni o'rgatishda elektron ilovalarning o'rni	120
Ishmuradova G. Mutaxassis kadrlar tayyorlashda kompetensiyalarning ta'rifi va ularning turlari	123
Karayeva Y. Egoizm va o'smirlik davri psixologlar talqinida	126
Karimova Z. Turli madaniyat va mamlakatlarda g'yohvandlikka qarshi kurash yondashuvlarining qiyosiy tahlili	129
Karimova Sh. O'qish uchun matnlar bo'lajak chet tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini rivojlantirishning negizidir	132
Quziyev S. Turizm uchun ingliz tilini o'qitishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish.....	135
Maxmudov K. Demokratik siyosiy rejimning mohiyati va o'ziga xos jihatlari	138
Mirzayev E. Chizma geometriya fanidan ma'ruza mashg'ulotlarini o'qitishni multmediya texnologiyalari asosida takomillashtirish ..	141
Murtalibova M. Globallashuv jarayonida milliy va mintaqaviy xavfsizlik o'rni va roli	144
Musurmonkulova O. O'quvchilarni lateral fikrlashga o'rgatish tamoyillari	147
Muxtorov M. The obstructions students encounter learning a new lexical unit.....	150
Nasimov A. Axloqiy qadriyatlar va axloqiy me'yor haqidagi qarashlar evolutsiyasi	154
Niyozova S. Innovatsion yondashuv asosida ta'lim-tarbiya jarayonida samaradorlikka erishishning o'ziga xos xususiyatlari	156
Nishonov A. OTM talabalarida axborot tahdidlardan himoyalash ko'nikmasini shakllantirishning nazariy asoslari.....	159
Nurbobev Sh. Xalq dostonlarini o'rganishda tizimlilik tamoyili	162
Odiljonova K. Ta'lim jarayonida leksik kompetensiyalardan foydalanishning innovatsion yo'llari	165
Ortiqova Z. Boshlang'ich sinf tarbiya fanlarida berilgan mavzularda milliy qadriyatlarining ahamiyati	168
Ortiqova N. Seleksiya fanining rivojlanish jarayonidagi o'ziga xos jihatlari	171
Otamatov M. Tojikistondagi diniy-siyosiy vaziyatning falsafiy-konseptual tahlili	174
Pardayeva M. Bo'lajak biologiya o'qituvchilarida ilmiy-metodik kompetentlikni shakllantirish usullari	178
Pirnazarov G'. Talabalarda huquqiy kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida.....	181
Расулов А. Вопрос судебной юрисдикции (гражданские дела).....	184
Rahimova M. Les bienfaits et les inconvenients des devoirs a la maison the benefits of homework	186
Rashidova M. Kreativ fikrlovchi talaba yoshlarning kasbiy potensial imkoniyatini oshirish zarurati.....	189
Ruziyev I. Transport muhandislarini tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuvning nazariy va metodik jihatlari	191
Rustamov A., Rustamova G. Developing linguistic and communicative competence of future english teachers.....	194

Rustamov M. Tibbiy ta'limda innovatsion ta'lim metodlari va ta'lim vositalaridan foydalanishning afzalliklari (axborot texnologiyalari va jarayonlarni matematik modellashtirish faniga tadbiriq misolida).....	197
Saparov B. Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash eng buyuk maqsaddir.....	200
Sultonova Sh. Ixtisoslashgan maktab o'quvchilarida moslashuv jarayonining ijtimoiy psixologik komponentlari.....	203
Sultonova O., Suvonova D. Qishloq yoshlarini iqtisodiyot tafakkurini shakllantirishda raqamli iqtisodiyotni o'rni va ahamiyati.....	206
Turayeva N. The role of media contents in teaching foreign languages	209
Turgunova A. Islomda keksalar – ibrat maktabi sifatida.....	212
Turdiqulova L. Maktabgacha ta'lim tashkiloti va ota-onalar o'rtasidagi o'zaro hamkolikni strategik rivojlantirishning pedagogik texnologiyalari.....	215
Uzoqboev X. Boshlang'ich 4-sinf o'quvchilarini tabiiy-ilmiy savodxonligini oshirishning innovatsion texnologiyalari	218
Umarova Sh. O'quvchilarni shukur, minnatdorchilik tuyg'ularini rivojlantirish metodikasi.....	221
Umurkulova D., Usmonov A. Yosh tennischilarning ruhiy mustahkamligi. Ruhiy barqarorlikka erishishning metodik usullari.....	224
Usmonova R. "Hamlet" tragediyasini Debat usulida o'rganish.....	227
Fayzullayev R., Sayfiyev Y. Oliy ta'lim muassasalari talabalarini fanlarni mustaqil o'zlashtirishida bilim, ko'nikma va malakalarni egallashiga yo'naltirish	230
Хожаев Э. Эффект открытости и прозрачности в деятельности органов внутренних дел как фактор снижения коррупции	233
Хожаназарова Р., Абдикамалов Б. Методика изучения принципа суперпозиции и фундаментальных физических следствий двухщелевого эксперимента в курсе квантовой механики в высших учебных заведениях.....	236
Xolnazarova M. Imom Al-Buxoriyning ilmiy faoliyati	239
Xujayarova N. Talabalarda individual ta'lim traektoriyasini rivojlantirishda pedagogik kompetensiyaning mazmuni.....	242
Xurramov B. Masofaviy ta'lim texnologiyalari asosida informatika va axborot texnologiyalari fani o'qituvchilarining uzluksiz kasbiy malaka oshirish tizimini takomillashtirish	245
Hojiyev Z. Davlat fuqarolik xizmati ijtimoiy institut sifatida: sotsiologik tahlil	248
Shamsiyeva A. Teaching strategies to increase new learner student's listening skills: a review of literature	251
Elmurodov A. "Yosh turklar"ning Turkiston jadidlariga ta'siri	253
Eshboyev J. Kommunikativ kompetentlikni rivojlantirishning texnologik tizimi	256
Yuldasheva M. Yolg'izlik hissining differensial tahlili	259
Yunusov M. Mediasavodxonlik va uning davlat boshqaruvidagi o'rni	262
Yunusova M. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini STEM yondashuvi orqali ta'lim berish.....	265

Filologiya

Abdurashidova D. Genre in academic prose: what makes academic prose different from other varieties?	268
Abduxalilova D. Gyote ijodining O'zbekistonda o'rganilishi	271
Aliqulova D. A. Qodiriy va F.Dyushen ijodida maishiy muammolarning o'ziga xosligi.....	274
Amirqulova N. Frazeologik kompetensiyaning shakllanish bosqichlari	277
Bazarbaeva A. Когнитивные свойства базовых цветообозначений	280
Baqoyeva M., Astanova Kh. Principles of critical realism and naturalism in the works of Jack London "Martin Eden" and Theodore Dreiser "Genius"	282
Kadirova X. Turli tizimdagi tillarning iks-femalar qiyosi va tarjimasini belgilovchi omillar	284
Karimova M. Linguistic features of "Baburnoma" and the problems of english translations.....	288
Kurbanova I. Ingliz va o'zbek tilshunosligi doirasidagi temir yo'l terminologiyasining o'ziga xos xususiyatlari	291
Kurbanova N. Ingliz va o'zbek tibbiyot xodimlari nutqidagi yolg'on kategoriyaning qo'llanilishi	294
Qarshiyeva Sh. Qadimgi turkiy moniylik adabiyotiga aloqador tadqiqotlarning yetakchi xususiyatlari	297
Latipova S. Jo'ra Fozilning "Ayriqlik Ostonasi" asarida O'g'uzxon shaxsi va tarixiy voqe'lik	300
Маджидова Р. Этическое и эстетическое оценочное осмысление человека в антропоцентрических пословицах	303
Mardanova Z. The importance and relevance of reading proficiency in teaching a foreign language by researches conducted in Uzbekistan	307
Matxoliqova N. Fe'l komponentli frazeologik sinonimlar va ularning struktural xususiyatlari	311
Maxsudova N. Konseptlarning leksikografik tasviri til va tafakkur evolyutsiyasining aksi sifatida	314
Muminova N. O'zbek va ingliz tilida haqiqat konseptining kognitiv pragmatik tadqiqi	318
Низамова М. Проблематика «Американской трилогии» Филипа рота в контексте этнической литературы США	321
Nizomova T., Rasulova D. Comparison of lexical-semantic units in english and uzbek legal discourse	324
Salimova S. Xitoy harbiy terminlarida manbashunoslik (asosiy lug'atlar).....	326
Samandarov R. Applikativ modelning abzatslararo mavqei	329
Sultonova M. The use of power industry terms in linguistics	332
Turaeva Sh. Manifestation of the lexeme eye in phraseological units	335
Xazratova I. O'zbek va ingliz tillarida "Adolat" konseptining lingvistik va kulturologik o'lchovlarini o'rganish.....	338
Xayitova D. Ingliz tilidagi "A dictionary of colour" lug'atida ranglar talqini.....	341
Hakimjonova D. Seni topmoq base mushkildurur (bir bayt tahlili)	344
Shukurova Z. O'zbek va ingliz tilshunosligida tana a'zolarining nomlari ishtirok etgan maqol va hikmatlarning tarjimasini	347
Elmuradova G. Linguistic interpretation of the concept of discourse and discourse analysis of tourism texts	350
Erkayeva D. Kino nutqining lingvistik va kognitiv xususiyatlari (o'smirlarning ingliz tilidagi dialoglari uchun material yo'q)	354
Eshpulatova U. Metaphor and allegory in literary text: an analysis of Dante's divine comedy.....	357